

WaterProtect - protecția apei potabile în mediul rural și urban

Rezumatul Raportului privind implementarea unor măsuri de bună practică în agricultură, zona pilot Maramureș (bazinul hidrografic al Râului Mara)

Zona pilot din România este reprezentativă pentru sistemele agricole mici / de semisubzistență din Munții Carpați - creșterea vitelor și ovinelor.

Poluarea cu nitrați este relevantă pentru zonă datorită scurgerilor de gunoi de grajd din fermele de mici dimensiuni și lipsei unui sistem centralizat funcțional de canalizare.

În vederea identificării unor măsuri de bună practică în ceea ce privește evitarea poluării apelor cu substanțe provenind din agricultură (nitrați) s-a realizat o cercetare și sondaj în localitatea Breb (ianuarie-martie 2018). Faza de cercetare inițială a inclus analiza recomandărilor și obligațiilor disponibile la nivel național legate de utilizarea îngrășămintelor din România, bune practici ecologice și agricole utilizate de către agricultori în domeniul mediului și al schimbărilor climatice. Faza a doua a inclus elaborarea chestionarului utilizând o listă de practici agricole; chestionarul aplicat la 40 fermieri din Breb a inclus întrebări generale legate de locație, vârstă, suprafața terenurilor deținute de agricultori și lista celor 18 practici agricole selectate. Fermierii au fost selectați utilizând datele din registrul agricol al Primăriei Ocna Șugatag și baza de date a instituției veterinare din localitatea Ocna Șugatag.

În cadrul zonei pilot din România, toți fermierii utilizează îngrășămintele organice din fermele lor pe terenurile agricole; utilizarea gunoiului organic este o practică tradițională pentru ferme în Maramureș. Există câteva bune practici și măsuri utilizate de agricultori în zona pilot din Maramureș, măsuri care au o valoare de protecție atât pentru agricultură, cât și pentru calitatea apei. În general, aceste metode sunt cele tradiționale, sunt obligatorii în temeiul legislației naționale și, în plus, nu implică investiții financiare mari (depozitarea de gunoi de grajd pe terenul agricol cu luarea în considerare a anumitor distanțe față de cursurile de apă pentru prevenirea poluării apelor; depozitarea temporară pe terenul agricol a gunoiului de grajd; incorporarea îngrășămintelor organice imediat după aplicare pe terenurile cultivate; respectarea calendarului pentru împrăștierea gunoiului de grajd pe câmpuri etc. În ceea ce privește utilizarea foliei impermeabile aceasta nu este o practică curentă în zonă, deoarece mulți agricultori nu au terenuri în apropierea râurilor, nu văd un beneficiu mare pentru utilizarea acesteia și există unele costurile financiare asociate.

Acest proiect a primit finanțare din programul de cercetare și inovare Orizont 2020 al Uniunii Europene prin acordul de grant nr. 727450.

Testarea atitudinii față de dorința sau oportunitatea de a aplica metode de protecție alternative nu corespunde cotelor foarte mari, marea majoritate a celor chestionați atribuiesc valori sub medie (pe o scară de la 1 la 10, cele mai multe dintre metodele propuse, valorile medii 2-3) care indică o atitudine destul de rezervată față de aplicabilitatea sau utilitatea acestor metode. Cauzele posibile ale acestor atitudini se referă în principal la lipsa de informație, flexibilitatea redusă datorită ancorării în tradiții, lipsa disponibilității financiare. Disponibilitatea pentru punerea în aplicare a celor mai bune practici sau măsuri de protecție nu pare să fie influențată în mod semnificativ de variabile precum vârsta subiecților, numărul de animale din gospodărie sau terenurile ocupate de subiecții chestionați.

Principala provocare pentru zona pilot din Maramures se referă la încurajarea construirii unor facilități simple și îmbunătățite pentru depozitarea gunoiului de grajd, care ar reduce în mod considerabil riscul poluării apei - contribuind totodată la îmbunătățirea calității mediului (inclusiv a calității apei). Conform legislației românești există mai multe modele recomandate (simple sau mai elaborate, folosind diferite materiale) pentru astfel de sisteme de depozitare a gunoiului de grajd. O astfel de inițiativă trebuie corelată cu creșterea gradului de conștientizare în comunitatea locală cu privire la importanța prevenirii poluării apei. Cu toate acestea, există implicații financiare pentru punerea în aplicare a acestei măsuri, iar lipsa de bani în multe gospodării din mediul rural reprezintă principalul obstacol în îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor provenite de la animale în zonele rurale.

Informațiile au fost extrase din raportul: Inventarierea măsurilor de atenuare a măsurilor de bune practici în agricultură în zone pilot de studiu și evaluarea potențialului de adoptare a unor practici noi (Inventory of applied mitigation measures and BMPs in pilot case study areas and assessment of the potential for the uptake of new ideas) 2019, Autori: Piotr Burczyk, Zuzanna Majewska, Dominika Juszkowska, Anna Kuczyńska, Małgorzata Przychodzka - Polonia; Elien Dupon, Ellen Pauwelyn - Belgia; Per-Erik Mellander, Christopher Fennell, Owen Fenton, Edward Burgess – Irlanda; Maura Calliera, Capri Ettore, Nicoleta Suciuc – Italia; Alexandra Pușcaș - România; Elena Isla Gil, Gemma Francès Tudel –Spania; Erling Andersen, Anker Lajer Højberg –Danemarca.

Acest document reflectă numai opiniile autorilor, iar Comisia Europeană nu este deloc responsabilă pentru utilizarea informațiilor pe care le conține acest document.

Acest proiect a primit finanțare din programul de cercetare și inovare Orizont 2020 al Uniunii Europene prin acordul de grant nr. 727450.

